

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **94480** (13) **U**
(51) МПК (2014.01)
C07D 249/00
A61K 31/41 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

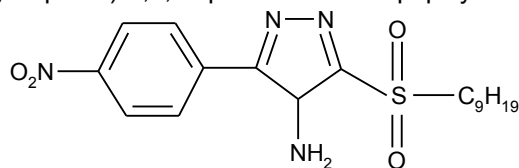
(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

<p>(21) Номер заявки: u 2014 06745</p> <p>(22) Дата подання заявки: 16.06.2014</p> <p>(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.11.2014</p> <p>(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.11.2014, Бюл.№ 21</p>	<p>(72) Винахідник(и): Щербак Марина Олексіївна (UA), Каплаушенко Андрій Григорович (UA), Бленічев Ігор Федорович (UA), Абрамов Андрій Володимирович (UA), Бухтіярова Ніна Вікторівна (UA), Моргунцова Світлана Андріївна (UA), Павлов Сергій Васильович (UA)</p> <p>(73) Власник(и): ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, пр. Маяковського, 26, м. Запоріжжя, 69035 (UA), Щербак Марина Олексіївна, вул. Республіканська, 185, кв. 81, м. Запоріжжя, 69067 (UA), Каплаушенко Андрій Григорович, вул. Зернова, 30, кв. 6, м. Запоріжжя, 69121 (UA), Бленічев Ігор Федорович, пр. Ювілейний, 26, кв. 61, м. Запоріжжя, 69076 (UA), Абрамов Андрій Володимирович, вул. Кремлівська, 75, кв. 84, м. Запоріжжя, 69000 (UA), Бухтіярова Ніна Вікторівна, пр. Ювілейний 26, кв. 61, м. Запоріжжя, 69075 (UA), Моргунцова Світлана Андріївна, вул. Запорізька, 3, кв. 54, м. Запоріжжя, 69035 (UA), Павлов Сергій Васильович, вул. 40 років Радянської України, 15, кв. 22, м. Запоріжжя, 69006 (UA)</p>
--	---

(54) **3-(4-НІТРОФЕНІЛ)-5-(НОНІЛСУЛЬФОНІЛ)-1,2,4-ТРИАЗОЛ-4-АМІН, ЩО ВІЯВЛЯЄ АНТИГІПОКСИЧНУ ТА КАРДІОПРОТЕКТОРНУ АКТИВНІСТЬ**

(57) Реферат:

3-(4-Нітрофеніл)-5-(нонілсульфоніл)-1,2,4-триазол-4-амін формули:

що виявляє антигіпоксичну та кардіопротекторну активність.

UA 94480 U

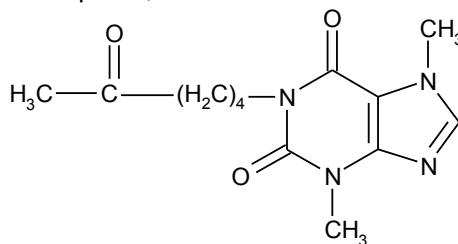

Корисна модель належить до медицини та фармації і може бути використана у створенні нових біологічно активних сполук, а також оригінальних лікарських засобів у ряді похідних 1,2,4-триазолу, що використовуються для фармакокорекції серцево-судинних захворювань (ішемій, інфарктів, інсультів) та різних видів гіпоксії (при недостатньому забезпеченні тканин киснем або порушенні його засвоєння), а також для підвищення стійкості організму до киснезалежних патологічних станів (шок, порушення мозкового кровообігу та ін), покращення мнестичної функції (процеси пам'яті) та ін.

Сьогодні на фармацевтичному ринку представлено ряд препаратів з різних фармакологічних груп, що підвищують стійкість організму до гіпоксичних станів, зокрема такі, як триметазидин, амтизол, мексидол, мілдронат.

Проте вищевказані лікарські засоби мають широкий спектр побічних дій: тахікардія, зниження артеріального тиску, емоційна лабільність, диспептичні явища, блювання, астенія, головний біль, порушення координації рухів.

Найбільш близьким, за хімічною структурою та результатом, аналогом за антигіпоксичною дією для речовини, що заявляється, є пентоксифілін (Pentoxifylline) (Машковский М.Д. Лекарственные средства. - XIII.: Торсинг, 1998. - Т. 1. - С. 441-442) і має формулу:

Дана речовина проявляє недостатньо високу антигіпоксичну дію.

Суттєві ознаки аналога і корисної моделі, що збігаються, є такі:

наявність в структурі нітрогенвмісного п'ятичленного гетероциклу - 1,3-діазолу та 1,2,4-триазолу;

присутність в молекулах обох сполук шестичленного циклу з вираженими ароматичними властивостями;

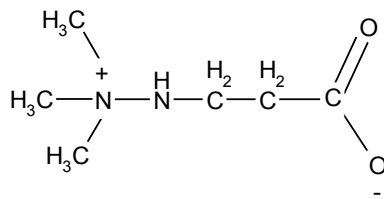
в структурі прототипу і сполуки, що заявляється, присутні групи C=N;

молекули даних речовин містять атоми вуглецю, що мають ступінь окиснення -3,-2 і -1;

наявність в обох молекулах речовин атому Оксигену.

Така структура сполуки забезпечує: доступність реактивів для синтезу, більш просту методику отримання і має більший показник антигіпоксичної активності.

Найбільш близьким, за хімічною структурою та результатом, аналогом за кардіопротекторною дією для речовини, що заявляється, є мілдронат (Mildronatum) (Машковский М.Д. Лекарственные средства. - XIII.: Торсинг, 1998. - Т. 2. - С. 175-176) і має формулу:

Дана речовина проявляє недостатньо високу кардіопротекторну дію.

Суттєві ознаки аналога і корисної моделі, що збігаються, є такі:

в структурі прототипу і корисної моделі присутні групи C=N;

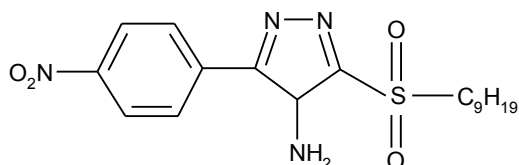
молекули даних речовин містять атоми вуглецю, що мають ступінь окиснення -3,-2 і -1;

наявність в обох молекулах речовин атому Оксигену.

Така структура сполуки забезпечує: доступність реактивів для синтезу, більш просту методику отримання і має більший показник кардіопротекторної активності.

В основу корисної моделі поставлено задачу створення нової біологічно активної сполуки, що може знайти своє застосування як оригінальний лікарський засіб в ряду 1,2,4-триазолу і яка проявляє високу антигіпоксичну та кардіопротекторну активність.

Поставлена задача вирішується тим, що 3-(4-нітрофеніл)-5-(нонілсульфоніл)-1,2,4-триазол-4-амін в положенні 5 ядра 1,2,4-триазолу містить 4-нітрофенільний радикал, при N₄ атомі ядра 1,2,4-триазолу - аміногрупу, а також має в своєму складі шестивалентний атом сірки і має формулу:

Сполуку, що заявляється, отримують взаємодією 3-алкілтіо-5-(4-нітрофеніл)-4-аміно-1,2,4-триазолу та пероксиду водню у середовищі концентрованої кислоти ацетатної при температурі 50-60 °С.

5 Приклад.

До суміші 0,01 моль (3,63 г) 5-(4-нітрофеніл)-3-(нонілтіо)-1,2,4-триазол-4-аміну у 20 мл концентрованої кислоти ацетатної додають 0,05 моль (5,30 мл) розчину пероксиду водню. Залишають на 5 діб. Осад відфільтровують. Вихід складає 3,24 г (82 % в розрахунку на 5-(4-нітрофеніл)-3-(нонілтіо)-1,2,4-триазол-4-амін. Коричнева кристалічна речовина з $T_{пл}$ 141-142 °С (з ізопропанолу), мало розчинна у воді, розчинна в органічних розчинниках.

Знайдено, % С 51,59; Н 6,30; N 17,73; S 8,14; $C_{17}H_{25}N_5O_4S$.

Вирахувано, % С 51,6; Н 6,32; N 17,72; O 16,20; S 8,10.

В ІЧ-спектрі сполуки, що заявляється, наявні смуги поглинання C=N-групи у циклі при 1485 cm^{-1} , C-S-групи при 623 cm^{-1} , симетричної CH_2 -групи при 2841 cm^{-1} , асиметричної CH_2 -групи при 2920 cm^{-1} , симетричної NO_2 -групи при 1348 cm^{-1} , асиметричної NO_2 -групи при 1535 cm^{-1} ароматичної групи при 1611 cm^{-1} та $-R_2-SO_2$ -групи при 1152 cm^{-1} .

Антигіпоксичну активність 3-(4-нітрофеніл)-5-(нонілсульфоніл)-1,2,4-триазол-4-аміну вивчали при моделюванні гіпоксії з гіперкапнією, яку відтворювали розміщенням щурів у скляні банки однакового об'єму (1330 мл) та герметично закривали і перевертали вверх дном та ставили у кювету з водою для попередження надходження повітря. В якості препарату порівняння в дослідженнях був використаний пентоксифілін в дозі 100 мг/кг.

Препарат порівняння пентоксифілін та досліджувані речовини вводили у вигляді тонкодисперсної водної суспензії, стабілізованої твіном-80. Дію кожної речовини вивчали на 7 тваринах. Контрольна група отримувала ізотонічний розчин натрію хлориду. Досліджувані сполуки вводили в дозі 1/10 від LD_{50} .

Таблица 1

№ з/п	Речовина	Активність, %
1	Контроль - NaCl 0,9 %	100,00
2	3-(4-нітрофеніл)-5-(нонілсульфоніл)-1,2,4-триазол-4-амін	137,36
3	Пентоксифілін	116,59

З результатів дослідження видно, що 3-(4-нітрофеніл)-5-(нонілсульфоніл)-1,2,4-триазол-4-амін має більші показники антигіпоксичної активності у порівнянні з Пентоксифіліном.

Дослідження кардіопротекторної активності проводили на моделі гострого інфаркту міокарда у щурів. Кардіопротекторну активність оцінювали по зниженню летальності, поліпшенню показників ЕКГ, зниженню гіперферментемії кардіоспецифічних ізоензимів, підвищенню активності антиоксидантних ферментів і зниженню маркерів оксидативного стресу. Препарат порівняння та досліджувані речовини вводили 3-и кратно протягом доби паралельно з формуванням інфаркту внутрішньошлунково у вигляді суспензії з твіном-80 за 30 хв. до ін'єкції пітуітрину та ізадрину: у дозі 50 мг/кг. Референс - препарат мілдронат вводили в біоеквівалентній дозі - 100 мг/кг

У кожній групі було по 10 тварин. У тварин реєструвалася ЕКГ шляхом накладання на кінцівки голчастих електродів за загальноприйнятою схемою в стандартних відведеннях під тіопентал-натрієвим наркозом (40 мг/кг). Аналіз ЕКГ проводився на комп'ютерному аналізаторі CardioCom-2000plus (ХАІ-медика, Україна). Як електрокардіографічний критерій ефективності проти ішемічної дії препаратів використовувався метод ЕКГ картування з розрахунком показників сумарного ступеня зміщення сегмента ST щодо ізолінії (EAST). Про ішемічне пошкодження міокарда судили по гіперферментемії серцевого ізоензиму креатинфосфокінази (МВ-КФК). Активність МВ-КФК в сироватці крові визначали після хроматографічного розділення, по оптичному тесту Варбурга.

Таблиця 2

Групи тварин	Смертність тварин, %	МВ-КФК, мМол/л/г	Сумарне відхилення ST від ізолінії (мВ)
Інтактна (n=10)	0	0,05±0,001	0
ІМ (контрольна) (n=10)	(10/4)40	0,22±0,007	221±36
ІМ+3-(4-нітрофеніл)-5-(нонілсульфоніл)-1,2,4-триазол-4-амін, 50 мг/кг (n=10)	(10/1)90 ^{*1}	0,10 ^{*0,002} ^{*1}	97±10,5 ^{*1}
ІМ+ мілдронат, 100 мг/кг (n=10)	(10/3) 30	0,17±0,002 [*]	121±15 [*]

Примітка:

* - P < 0,005 по відношенню до контрольної групи

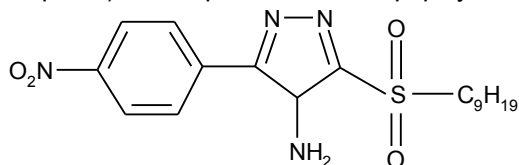
¹ - P < 0,005 по відношенню до групи мілдронату

З результатів дослідження видно, що 3-(4-нітрофеніл)-5-(нонілсульфоніл)-1,2,4-триазол-4-амін має більші показники кардіопротекторної активності у порівнянні з мілдронатом.

5

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

3-(4-Нітрофеніл)-5-(нонілсульфоніл)-1,2,4-триазол-4-амін формули:

10 що виявляє антигіпоксичну та кардіопротекторну активність.

Комп'ютерна верстка І. Мироненко

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601